

ROTTERDAM IN DE JAREN 1880-1900

EEN NIEUW TIJDPERK IN DE BEVOLKINGSGROEI EN DE WONINGBOUW

DOOR DRS. R. WAARDENBURG

INLEIDING

IN de tweede helft van de negentiende eeuw ving met de ontwikkeling van de stoomvaart en van het spoorwegverkeer een grote bloeiperiode voor Rotterdam als havenstad aan. In die vijftig jaar groeide het uit van een, naar uiterlijk en levensomstandigheden, provinciestad, met weliswaar betekenis voor het handelsverkeer tussen Engeland en Duitsland, tot een grote havenstad. De in tabel 1 weergegeven ontwikkeling van het scheepvaartverkeer illustreert dit zeer duidelijk.

Tabel 1: Binnengekomen, geladen zeeschepen en kubieke meters¹⁾.

<i>Jaar:</i>	<i>Rotterdam</i>	<i>Amsterdam</i>	<i>Dordrecht</i>	<i>Schiedam</i>
1850	840.308	759.732	101.519	119.248
1855	1.082.451	859.552	127.274	184.989
1860	1.475.470	910.341	121.662	236.989
1865	1.760.540	871.605	216.051	137.556
1870	2.491.025	897.773	193.019	180.824
1875	3.456.036	895.052	213.414	202.344
1880	4.716.174	2.084.006	236.154	252.550
1885	5.714.381	2.747.717	221.186	183.505
1890	7.739.703	2.806.853	243.263	142.681
1895	10.619.831	3.132.599	208.357	146.429

Het inwonertal van Rotterdam steeg tot ongeveer 320.000 in 1900²⁾, d.w.z. een toeneming sedert 1850 met ruim 250 procent. In de periode 1860-1900 werden ruim 15.700 huizen, bevattende 45.000 woningen gebouwd³⁾. (In 1830 waren er in de stad in totaal slechts 7200 woningen)⁴⁾. Dat de 'ongemeen betoverende indruk'⁵⁾ welke Rotterdam in het midden van de negentiende eeuw nog maakte, plaats moest maken voor de reputatie van 'de lelijkste stad van Nederland'⁶⁾ te zijn, is, afgezien van het feit dat